STAV LESOV NA SLOVENSKU A LEGISLATÍVA V OBLASTI OCHRANY LESOV

Ján ĎURSKÝ

V úvode svojho príspevku by som stručne zhodnotil poznatky z monitorovacích aktivít roka 2003, lebo obsahom ďalších referátov je zhodnotenie špecialistov širokého okruhu faktorov ovplyvňujúcich zdravotný stav lesov. V ďalšej časti sa budem venovať aktuálnym legislatívnym otázkam.

V roku 2003 bolo 31,4 % stromov hodnotených ako poškodené, t. j. mali defoliáciu väčšiu ako 25 % (stupeň defoliácie 2 až 4). Horšia situácia je u ihličnatých stromov, kde je poškodených 39,7 %, pri listnatých je to 25,6 % stromov.

V roku 2003 došlo k veľkému nárastu podielu listnatých stromov s defoliáciou väčšou ako 25 % (26,9 % oproti 14,4 % v roku 2002). Veľký podiel na tom má predovšetkým výrazné zvýšenie defoliácie buka a hraba hlavne vplyvom vysokej plodivosti oboch drevín. Priemerná defoliácia všetkých drevín je 24,2 %; ihličnatých 26,5% a listnatých 22,6 %. Klimatické podmienky v roku 2003 boli menej priaznivé ako v predchádzajúcich rokoch, nízke úhrny zrážok zapríčinili zníženie hrúbkového prírastku u všetkých druhov drevín.

Po rokoch l997 – 2000, kedy bolo pozorované zlepšenie stavu defoliácie lesov a v roku 2000 bol zaznamenaný najlepší stav defoliácie lesov Slovenska od začiatku monitoringu, došlo v rokoch 2001 a 2003 k prechodnému zhoršeniu vplyvom vyššie spomínaných okolností. Zdravotný stav je na základe počtu stromov zaradených do stupňa poškodenia 2 až 4 horší ako celoeurópsky priemer a to najmä z dôvodu horšieho stavu ihličnatých drevín. Dreviny s najväčšou defoliáciou boli agát, jedľa, borovica, smrekovec a smrek. Stupeň poškodenia lesných drevín na TMP je v posledných rokoch stabilizovaný, k výkyvom v jednotlivých rokoch dochádza hlavne vplyvom klimatických zmien.

Napriek tomu, že emisie síry a dusíka v rámci Európy sa znižujú, obsah polutantov v zrážkach klesá iba pozvoľna. Veľkosť depozície je určená najmä úhrnmi zrážok v jednotlivých rokoch. Preto sa naďalej očakáva pretrvávajúci vplyv kyslej depozície síry a dusíka na lesné ekosystémy v priebehu nasledujúcich desiatich rokov. Vo vysokohorských polohách severného Slovenska dochádza pomiestne k prekročeniu olova, v horských polohách sú depozičné vstupy kadmia vyššie ako vypočítané hodnoty kritických záťaží. Lesné ekosystémy Slovenska, najmä vo vyšších nadmorských výškach (nad 800 m n. m.) patria v Európe k najviac ohrozeným troposferickým ozónom. Listové analýzy preukázali výrazné zvýšené hladiny dusíka, draslíka a medi v porovnaní s limitnými údajmi. Narušený je pomer Fe/Mn a zvýšený koeficient zaťaženia (K_z) sírou.

Legislatívny proces v oblasti lesov z hľadiska ochrany lesov

Táto problematika v súvislosti s platnou legislatívou je predpokladám všetkým známa a preto sa zameriam na aspekty, ktoré sú zahrnuté v návrhu nového zákona o lesoch. Vo vymedzení základných pojmov je les chápaný ako ekologický systém s trvalo udržateľným a diferencovaným hospodárením. Sú zvýraznené verejno-prospešné funkcie lesov, ich ekologická stabilita a biologická diverzita. V lesoch sa uplatňujú hospodársky spôsob podrastový, výberkový a účelový. Holorubný hospodársky spôsob sa môže uplatniť len na základe LHP v borovicových lesoch na piesočnatých pôdach, v topoľových, vŕbových a agátových lesných porastoch, v lesných porastoch určených na energetické využívanie a pri rekonštrukcii lesa. Rekonštrukcia sa uplatňuje pri obnove lesných porastov zdravotne poškodených, s výrazným poklesom skutočného prírastku, preriedených a zaburinených, v ktorých zanikli podmienky na prirodzenú obnovu, pri prevodoch a premenách. Umelú obnovu holiny po ťažbe je povinnosť vykonať do dvoch rokov, ak sa očakáva prirodzená

obnova je možné lehotu predĺžiť o ďalšie 2 roky a pri veľkom rozsahu holín po náhodnej ťažbe sa určí osobitný harmonogram. Lesný porast vzniknutý po obnove lesa je povinnosť zabezpečiť do dvoch až 10 rokov diferencovane podľa modelov hospodárenia. Dobu je možné predĺžiť maximálne o 2 roky. Výchova lesa sa zameriava najmä na zlepšenie rastu, vývoja, štruktúry, zdravotného stavu, odolnosti a kvality. Vykonávateľ ťažby je povinný uskutočňovať ju takým spôsobom, aby sa minimalizovali negatívne dôsledky na pôdu, živočíchov, následný lesný porast, priľahlé stromy a kvalitu ťaženého dreva. Po ukončení ťažby je jej vykonávateľ povinný poškodené stromy ošetriť a narušené lesné pozemky sanovať. Obhospodarovateľ lesa je povinný v záujme ochrany lesa prednostne vykonať náhodnú ťažbu tak, aby nedošlo k vývinu, šíreniu a premnoženiu škodcov. Obhospodarovateľ lesa pri sústreďovaní, preprave a uskladňovaní dreva je povinný okrem iného zabrániť nadmernému poškodeniu pôdy, okolitých stromov, lesných ciest a drobných vodných tokov. Prepravca dreva je povinný pri preprave dreva nepoškodzovať lesné cesty, najmä nadmerným zaťažením náprav vozidla.

Obhospodarovateľ lesa je povinný vykonávať účinné preventívne opatrenia, aby sa predišlo poškodeniu lesa a vykonávať účinné ochranné a obranné opatrenia pred škodami spôsobenými biotickými, abiotickým a antropogénnymi škodlivými činiteľmi, najmä:

- zabezpečiť zisťovanie a evidenciu výskytu a vývoja škodlivých činiteľov a nimi spôsobené poško-denie na lesných porastoch, pri ich nadmernom výskyte bezodkladne informovať orgán štátnej správy LH a LOS,
- vykonávať preventívne opatrenia na zabezpečenie stability, odolnosti a dobrého zdravotného stavu lesných porastov,
- prednostne odstraňovať z lesných porastov choré a poškodené stromy, ktoré môžu byť zdrojom zvýšenej početnosti biologických škodcov,
- využívať ekologicky šetrné postupy a prípravky na ochranu lesa s osobitným dôrazom na biologické a biotechnické postupy,
- hospodáriť v lesoch pod vplyvom imisií podľa hospodárskych opatrení z LHP alebo podľa osobit-ných projektov schválených orgánom štátnej správy,
- vykonávať opatrenia na zamedzenie nadmerných škôd spôsobených zverou,
- vykonávať preventívne opatrenia proti vzniku lesných požiarov a opatrenia na ich likvidáciu podľa osobitného predpisu (o ochrane pred požiarmi),
- hospodáriť tak, aby neohrozil iných vlastníkov,
- plniť opatrenia uložené orgánom štátnej správy alebo LOS.

Mimoriadnou udalosťou v lesoch je situácia, pri ktorej dochádza k ohrozeniu stability, poškodeniu alebo zničeniu lesných porastov. Orgán štátnej správy LH môže v takomto prípade uložiť vykonať nevyhnutné ochranné opatrenia, zničiť napadnuté semená a sadenice, pozastaviť úmyselné ťažby, určiť podmienky narábania s drevom a lesným reprodukčným materiálom. Ak sa vyskytne v lesoch a v ich okolí alebo na skladoch dreva niektorý zo škodlivých organizmov v nadmernom množstve, môže orgán štátnej správy LH uložiť vykonanie opatrení proti jeho rozšíreniu a na jeho vyhubenie tým, kto skladuje drevo a užíva okolité pozemky. V prípade mimoriadnych udalostí v lesoch, na územiach so 4. a 5. stupňom ochrany sa opatrenia na odstránenie následkov škôd vopred prerokujú s orgánom štátnej správy ochrany prírody. Spracovanie dreva po zničení lesných porastov sa nepovažuje za zásah do lesných porastov zakázaný osobitným predpisom (zákon o ochrane prírody a krajiny).

Orgánom štátnej odbornej kontroly ochrany lesa sa navrhuje LOS, ktorý okrem kontroly plnenia povinností pri ochrane lesa, účinnosti opatrení vykonaných podľa tohto zákona a kontroly zdravotného stavu lesa ďalej:

- sústavne monitoruje zdravotný stav lesa a výskyt škodlivých činiteľov,
- vypracováva prognózy vývoja škodlivých činiteľov a vydáva signalizačné správy,
- overuje a skúša prípravky na použitie pri ochrane lesa a určuje spôsob ich aplikácie,
- vykonáva expertíznu, poradenskú a vzdelávaciu činnosť v ochrane lesa,
- posudzuje osobitné projekty na hospodárenie v lesoch pod vplyvom imisií,
- ukladá obhospodarovateľom lesa opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov pri ochrane lesa,
- v prípade mimoriadnych udalostí v lese nariaďuje vykonanie nevyhnutných ochranných opatrení.

Výsledky kontrolnej činnosti a uložené nápravné opatrenia predkladá LOS orgánu štátnej správy lesného hospodárstva.

Každý má právo vstupovať na lesné pozemky a zbierať pre vlastnú potrebu lesné plody, huby, suché a na zemi ležiace drevo v hrúbke do 7 cm, ak osobitný predpis (zákon o ochrane pred požiarmi) neustanovuje inak, pričom je povinný chrániť a nenarušovať lesné prostredie. Orgán štátnej správy LH môže na žiadosť obhospodarovateľa lesa alebo z vlastného podnetu zakázať alebo obmedziť využívanie lesa verejnosťou na určitú dobu.

Právnická alebo fyzická osoba, ktorá spôsobila škodu na lesnom pozemku, lesnom poraste, stavbe a zariadení, alebo na žiadosť ktorej došlo k obmedzeniu bežného hospodárenia, je povinná poskytnúť vlastníkovi náhradu podľa všeobecných predpisov o náhrade škody (§ 420 a nasl. Občianskeho zákonníka) a ustanovení tohto zákona. Škoda na lesnom majetku môže byť spôsobená najmä znečistením ovzdušia imisiami, inými antropogénnymi vplyvmi, požiarmi a lesnou zverou. Škody z obmedzenia bežného hospodárenia môžu byť spôsobené najmä vyňatím a obmedzením využívania lesných pozemkov alebo osobitným režimom hospodárenia. Navrhuje sa, aby právnické a fyzické osoby, ktoré prevádzkujú zdroje znečistenia ovzdušia, platili poplatok, ktorý sa určuje výpočtom podľa zákona o poplatkoch za znečistenie ovzdušia, na osobitný účet MP SR.

V uvedenom je veľmi stručne zhrnutý právny rámec priamo alebo nepriamo súvisiaci s ochranou lesa v návrhu nového zákona o lesoch.

Z najnovších právnych noriem prijatých v poslednom období by som sa chcel zmieniť o nariadení (ES) č. 2152/2003 Európskeho parlamentu a Rady o monitorovaní lesov a environmentálnych interakciách v spoločenstve (ForestFocus), ktoré ukladá členským štátom EÚ prostredníctvom určených inštitúcií implementovať ju na národnej úrovni „Implementácia“ sa zabezpečí formou národných programov, ktoré odsúhlasuje Európska komisia. Popri povinnej realizácii monitoringu lesov (extenzívneho periodického monitoringu v sieti 16 × 16 km a intenzívneho kontinuálneho monitoringu na vybraných plochách) umožňuje realizáciu opatrení súvisiacich s požiarmi, ako aj realizáciu pilotných štúdií, demonštračných objektov, experimentov a testovacích fáz ďalších monitorovacích aktivít na požiadanie Európskej komisie, prípadne aj z iniciatívy členských štátov. Európska komisia môže tieto aktivity zafinancovať do výšky max. 50 % oprávnených nákladov. Národný program na rok 2004 musí byť zaslaný EC najneskôr 3. mája 2004 a na roky 2005 a 2006 do októbra 2004.

Nariadenie ustanovuje program spoločenstva pre široké, harmonizované, komplexné a dlhodobé monitorovanie stavu lesov s cieľom:

- pokračovať a ďalej rozvíjať monitorovanie znečistenia ovzdušia a vplyvov znečistenia ovzdušia a iných činiteľov a faktorov, ktoré majú dopad na lesy, ako sú biotické, abiotické faktory a faktory antropogénneho pôvodu, monitorovanie lesných požiarov, ich príčin a vplyvov, prevenciu lesných požiarov,

- posudzovať požiadavky na monitorovanie a rozvíjanie monitorovania pôd, viazanie uhlíka, účinkov klimatických zmien a biodiverzity ako aj ochranných funkcií lesa,
- sústavne vyhodnocovať efektívnosť monitorovacích aktivít pri hodnotení zdravotného stavu lesov a ďalší vývoj monitorovacej činnosti.

K nariadeniu sa v súčasnosti schvaľuje vykonávací predpis, v ktorom budú upresnené osnova a štruktúra národného programu.

V kontexte integrovanej ochrany lesov medzi preventívne opatrenia ochrany lesov patrí aj používanie proveniencne a stanovištne vhodného reprodukčného materiálu pri obnove lesov a zalesňovaní pozemkov určených na zalesnenie. Len takýto – fylogenetickým vývojom prispôsobený a teda vhodný – materiál vytvára predpoklady prirodzenej rezistencie voči biotickým a abiotickým škodlivým činiteľom vo všetkých vývojových štádiách lesných porastov.

Zásady získavania a používania vhodného reprodukčného materiálu pre umelú obnovu lesov a zalesňovanie sú obsiahnuté v zákone o lesnom reprodukčnom materiáli, ktorý prijala NR SR 11. 3. 2004. Aj keď z hľadiska vecného majú ustanovenia tohto zákona smerovanie do pestovania lesov, v širšom kontexte sú synergicky pôsobiacou súčasťou integrovanej ochrany lesov.

Možnosti získania finančných prostriedkov

Z hľadiska čerpania štrukturálnych fondov je dôležitý Programový doplnok Sektorového operačného programu Poľnohospodárstvo a Rozvoj vidieka na roky 2004 a 2006, ktorý je plánovacím a pracovným nástrojom Programu. Obsahuje ďalšie rozpracovanie prostriedkov, prostredníctvom ktorých sa bude SOP vykonávať. Dopracovaný doplnok nenahrádza SOP. Na kontrahované projekty uzatvorené v rokoch 2004 – 2006 sa budú môcť čerpať finančné prostriedky až do 31. 12. 2008, nakoľko dokument podlieha schváleniu monitorovacieho výboru.

V rámci opatrenia č. 2.1 – Trvalo udržateľné lesné hospodárstvo a rozvoj lesníctva sú špecifikované dve podopatrenia:

- *podopatrenie 2.1.1* – Investície na zlepšenie a racionalizáciu pestovania a ochrany lesa, ťažby, primárneho spracovania dreva a predaja surového dreva a inej lesnej produkcie (ziskové investície),
- *podopatrenie 2.1.2* – Verejno-prospešné investície (neziskové investície).

Podopatrenie 2.1.1 oprávňuje štátnych aj neštátnych vlastníkov požadovať príspevok na obstarávanie ekologicky vhodnej mechanizácie, strojov, zariadení, technológií na pestovanie lesného reprodukčného materiálu, na pestovanie a ochranu lesa, ťažbu, približovanie, dopravu nakladanie a prvotné spracovanie dreva a ostatnej lesnej produkcie, na výstavbu a rekonštrukciu lesných ciest a výpočtovej a automatickej techniky. Možné je prispieť aj na výstavbu, modernizáciu a rekonštrukciu zariadení v lesných škôlkach a na manipulačno-expedičných skladoch. Ako je z uvedeného zrejmé, je možné podporiť aj nákup techniky na ochranu lesa. Cieľom tejto informácie nie je rozoberať postup a náležitosti žiadosti, čo je podrobne uvedené v Programovom doplnku, ale pre dokreslenie uvediem, že pri žiadosti o podporu do výšky 50 tis. EUR predkladá žiadateľ zjednodušenú formu podnikateľského plánu a v prípade žiadosti nad 50 tis. EUR sa predkladá podrobný podnikateľský plán. Intenzita pomoci je maximálne 50 % z celkových oprávnených nákladov (35 % EAGGF, 15 % SR) a 50 % tvoria súkromné zdroje. Výška oprávnených nákladov na projekt je minimálne 1 000 EU a max. 800 000 EUR.

Finančný plán *podopatrenie 2.1.1* (v EUR) je nasledovný

Rok	Celkové náklady spolu	Verejné zdroje				Súkromné zdroje
		ES		Národné zdroje		
		EAGGF	FIFS	Spolu	Centrálne (ŠR)	
2004	2 122 346	742 821		318 352	318 352	1 061 173
2005	2 896 848	1 013 897		434 527	434 527	1 448 424
2006	3 693 077	1 292 577		553 961	553 961	1 846 539
Spolu	8 712 271	3 049 295		1 306 840	1 306 840	4 356 136

Oprávnenými žiadateľmi sú súkromní vlastníci lesov alebo ich združenia, užívatelia lesov, alebo ich združenia, obce alebo ich združenia, vlastníci alebo užívatelia cirkevných lesov alebo súkromné podnikateľské subjekty (právnické, fyzické) lesníckych služieb a právnické osoby, ktoré spravujú lesy vo vlastníctve štátu za podmienky, že kapitál v držbe štátu nepresahuje viac ako 50 %.

V rámci *podopatrenia 2.1.2* „verejno-prospešné investície“ sú intervenčnými oblasťami investície do lesov a obnova potenciálu lesnej produkcie poškodenej prírodnými pohromami a zavádzanie preventívnych opatrení. Hlavným cieľom je podporiť trvaloudržateľné hospodárenie v lesoch a zveľadenie ekologickej stability lesov. Špecifické ciele sú nasledovné:

- zachovať a zveľadiť lesný fond a posilniť biodiverzitu a ekologickú stabilitu lesov,
- zlepšiť verejno-prospešné funkcie lesov,
- vytvoriť alebo zachovať pracovné príležitosti vo vidieckych oblastiach,
- lepšie zhodnotiť lesnú produkciu,
- podporiť lesnícke aktivity v tých lesoch a na tých lesných pozemkoch, kde náklady na ich ozdravenie, výchovu a zlepšenie stavu prevyšujú príjmy z lesného hospodárstva,
- obnoviť produkčný potenciál lesov v oblastiach postihnutých prírodnými kalamitami, synergickým pôsobením prírodných a antropogénnych činiteľov, imisií a požiarov,
- podporiť záujem vlastníkov lesov o ich lesy ako trvaloudržateľný zdroj dreva a iných lesných produktov,
- znížiť riziko pôdnej erózie a zvýšiť absorbčný potenciál pitnej vody v lesoch,
- zlepšiť prístup do lesov pre moderné a ekologické technológie,
- zvýšiť ochranu lesov pred požiarmi a zabezpečiť kontrolovaný pohyb verejnosti v lese.

Oprávnené sú všetky činnosti, ktoré sú v súlade s cieľmi opatrenia napr.:

- zalesňovanie a ochrana lesov poškodených hmyzom a imisiami,
- ostatné pestovateľské aktivity v lesoch poškodených synergickým pôsobením škodlivých činiteľov najmä antropogénnou činnosťou a imisiami,
- iné aktivity na zlepšenie ekologickej stability lesov (revitalizačné a melioračné aktivity)
- ozdravné aktivity v lesoch poškodených prírodnými katastrofami,
- výstavba a rekonštrukcia lesných ciest.

Žiadateľ môže vykonávať ozdravné aktivity v lesoch podľa vykonávacieho projektu, ktorý bol vypracovaný odborne spôsobilou právnickou alebo fyzickou osobou, ktoré sú k tejto činnosti oprávnené a bol odsúhlasený sekciou lesníckou MP SR.

Medzi prioritné podporné oblasti pri ozdravných aktivitách sú Spiš, Kysuce, Orava, Spišská Magura, Nízke a Vysoké Tatry, pri oprave, asanácii a rekonštrukcii približovacích

lesných ciest na odvozné lesné cesty. Pri výstavbe novej lesnej dopravnej siete je to dokončenie už začatých nových stavieb lesných ciest, sprístupnenie lokalít, kde sa realizujú ozdravné aktivity, oblasti s vysokým rizikom lesných požiarov. Pri zalesňovaní horských lesov a následnej ochrane a výchove mladých lesných kultúr a porastov (nevzťahuje sa na ozdravné aktivity) je to 6. – 8. lesný vegetačný stupeň a marginálne oblasti a horšie prírodné podmienky. Ostatné oblasti patria medzi nižšiu prioritu.

Intenzita pomoci je maximálne 95 % z celkových oprávnených nákladov (70 % EAGGF, 25 % SR) a 5 % tvoria súkromné zdroje. Výška oprávnených nákladov na projekt je min. 1 000 EUR a max. 625 000 EUR.

Finančný plán *podopatrenia 2.1.2* (v EUR) je

Rok	Celkové náklady spolu	Verejné zdroje				Súkromné zdroje
		ES		Národné zdroje		
		EAGGF	FIFG	Spolu	Centrálne (ŠR)	
2004	2 122 344	1 591 758		424 469	424 469	106 117
2005	2 853 933	2 140 449		570 787	570 787	142 697
2006	3 603 548	2 702 661		720 710	720 710	180 177
Spolu	8 579 825	6 434 868		1 715 966	1 715 966	428 991

Oprávnenými žiadateľmi sú súkromní vlastníci lesov alebo ich združenia, užívatelia lesov alebo ich združenia, obce alebo ich združenia, vlastníci alebo užívatelia cirkevných lesov, štátne organizácie LH.

V rámci Plánu rozvoja vidieka na roky 2004 – 2006 je tiež možnosť získania finančných zdrojov pre lesné hospodárstvo. V rámci opatrenia 6. Lesné hospodárstvo a to na investície na rozvoj produkcie a spracovania surového dreva a odbytu lesnej produkcie. Okrem iných aktivít je možnosť žiadať zdroje na stroje na výstavbu, opravu a údržbu lesnej dopravnej siete súvisiace s ťažbou, strojov a zariadení pre lesné škôlky, ako aj na spracovanie marketingových projektov. Podpora sa nevzťahuje na lesnú pôdu vo vlastníctve štátu ani na podniky vo vlastníctve štátu. Taktiež je možné v rámci ďalšieho podopatrenia – Trvalo udržateľné obhospodarovanie lesov a ich dlhodobý rozvoj, podporovať nasledovné aktivity:

- realizovanie činností spojených s prípravou pôdy pre obnovu lesa,
- výsadba – prirodzená alebo umelá obnova lesa,
- zlepšenie starostlivosti o mladé lesné kultúry a zabezpečenie výchovy lesných porastov,
- výstavba, rekonštrukcia a údržba lesných ciest a chodníkov (verejno-prospešného charakteru),
- odstraňovanie následkov kalamít a požiarov,
- realizácia ochranných opatrení na zamedzenie škôd (kalamity, povodne, imisie, požiare),
- realizácia protipovodňových opatrení na vodných tokoch, hradenie bystrín, zakladanie brehových porastov, likvidácia eróznych škôd.

Uvedené aktivity sa vzťahujú na Bratislavský kraj. Príjemcom podpory môžu byť vlastníci lesov vrátane štátnych lesov a podniky lesných služieb.

Výška podpory je do 100 % uznateľných nákladov (z toho 50 % EAGGF; 50 % SR).

Minimálna výška uznateľných nákladov na jeden projekt je 0,001 mil. EUR, maximálna 0,25 mil. EUR.

Finančný rámec tohto podopatrenia je nasledovný v mil. EUR.

Rok	Celkom výdavky	Celkom	Verejné výdavky		Súkromné výdavky
			EAGGF	ŠR SR	
2004	0,076	0,076	0,038	0,038	0
2005	0,084	0,084	0,042	0,042	0
2006	0,090	0,090	0,045	0,045	0
Spolu	0,250	0,250	0,125	0,125	0

Na financovanie aktivít z Programového doplnku SOP a Plánu rozvoja vidieka sú prostriedky štátnej pomoci zabezpečené.

Okrem uvedených možností sa predpokladá zabezpečenie finančných prostriedkov na realizáciu verejnoprospešnej činnosti v lesnom hospodárstve formou „objednávky štátu“. Pre rok 2004 sa budú prostredníctvom LVÚ Zvolen hradiť aktivity súvisiace s leteckým požiarnym monitoringom a zabezpečenie varovného protipožiarneho systému (SHMÚ) a veľkoplošná ochrana lesa pri premnožení biotických škodcov.

Ministerstvo pôdohospodárstva SR po dohode s Ministerstvom financií SR podľa § 19 ods. 6 zákona č. 473/2003 Z. z. o Pôdohospodárskej platobnej agentúre, o podpore podnikania v pôdohospodárstve v Zmene a doplnení niektorých zákonov vypracováva výnos o podrobnostiach o poskytovaní podpory v oblasti poľnohospodárstva, potravinárstva a lesného hospodárstva. Lesného hospodárstva sa konkrétne týka § 13 – Podpora na zveľaďovanie lesov a lesného hospodárstva. Tento výnos ustanovuje podrobnosti o poskytovaní podpory v rámci rozpočtového programu „Podpora agrárneho rozvoja vidieka“. Predmet podporovaný na základe tohto výnosu nesmie byť zároveň podporovaný zo štrukturálnych fondov EÚ. Na poskytnutie podpory podľa výnosu nie je právny nárok.

Podporu možno poskytnúť na:

a) mimoriadne opatrenia zamerané na ochranu lesných porastov proti biotickým škodcom v lese a na skladoch, na budovanie a obhospodarovanie génových základní a na protipovodňové, protilavínové a protierózne opatrenia na lesných pozemkoch,
b) na vyhotovovanie LHP pre vlastníkov lesa,
c) chemickú a biologickú melioráciu pôd, prípravu plôch pred zalesnením a zalesňovanie po kalamitách,
d) založenie združení pre hospodárenie v združených lesoch vlastníkov s malou výmerou,
e) vypracovanie posudkov a expertíz na činnosti verejno-prospešného charakteru pre vlastníkov lesov.

Žiadateľmi o podporu podľa písmena a) a c) sú súkromní vlastníci alebo užívatelia lesov a štátne organizácie LH a podpora sa im môže poskytnúť do výšky 50 % z celkových oprávnených nákladov, ktorými sú priame náklady. Následne na výnos budú spracované metodické pokyny, v ktorých budú precizované podmienky pre poskytnutie podpory. Celkové finančné možnosti sú závislé od zdrojov, ktoré sú pre rok 2004 veľmi obmedzené.

Vážení účastníci seminára, hoci v súčasnosti nie sú niektoré záležitosti, ktoré som prezentoval vo svojom príspevku definitívne uzavreté, verím, že pre prehľad a filozofiu ďalšieho smerovania som Vám poskytol základné rámce.

Dr. Ing. Ján ĎURSKÝ, CSc.

generálny riaditeľ Sekcie lesníckej MP SR
Dobrovičova 12
812 66 Bratislava